

Kokemusasiantuntija- toiminta

Östra **Itä UUSIMAA**
NYLAND

Hyvinvointialue
Välfärdsområde

Kokemusasiantuntijatoiminta

- Prosessi kokemusasiantuntijaksi Itä-Uudenmaan hyvinvointialueelle
- Prosessi kokemusasiantuntijan tilaamiseksi
- Prosessi kokemusasiantuntijan toiminnalle

Kokemusasiantuntija

- Kokemusasiantuntija on henkilö, jolla on omakohtaista kokemusta liittyen tiettyyn elämäntilanteeseen, sairauteen, vammaan tai asiakkuuteen palvelussa. Kokemus voi olla myös läheisen kautta koettua. Kokemusasiantuntijatieto on arvokasta ja aitoa.
- Kokemusasiantuntijuudesta hyötyy niin asiakas, kokemusasiantuntija kuin työntekijä. Työ on yhdessä tekemistä ja vuoropuhelua, jonka aikana on mahdollista oppia ja täydentää omia näkökulmia puolin ja toisin. Työntekijä oppii kokemusasiantuntijan elämäntarinasta ja omakohtaisista kokemuksista palveluiden asiakkaana. Kokemusasiantuntija puolestaan oppii ammattilaisen tietotiedosta ja asiakas hyötyy erityisesti vertaisuudesta sekä monipuolisista palveluista. Kokemusasiantuntijuus voi myös herättää asiakkaassa luottamuksen palveluita kohtaan.

Kokemusasiiantuntijatoiminnan koordinointi

- Kokemusasiiantuntijatoimintaa Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella koordinoi järjestötyön ja osallisuuden asiantuntija.
- Asiantuntijalta saa tiedon tarjolla olevista kokemustiedon aihepiireistä ja kokemusasiiantuntijoista ja apua asiakkaasi/yksikkösi tilanteeseen/tarpeeseen sopivan kokemusasiiantuntijan löytymiseen.
- Koordinoititehtävään kuuluu lisäksi kokemusasiiantuntijoiden rekrytointi sekä säännöllinen yhteydenpito vastuuhenkilöiden ja kokemusasiiantuntijoiden kanssa.

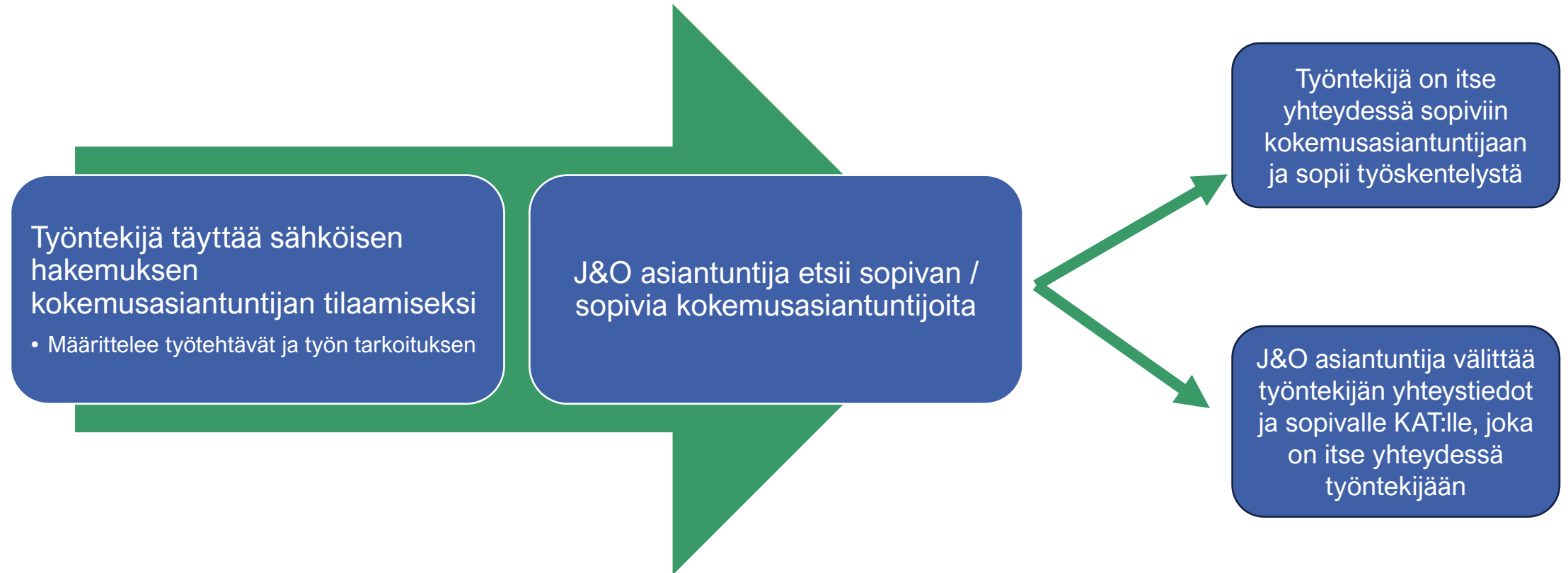
Työyksikön vastuutyöntekijä

- Jokaisessa toimintayksikössä on nimetty työntekijä, joka koordinoi toimintaa omassa toimintayksikössään ja varmistaa että työntekijöillä on ajantasainen tieto kokemusasiantuntijatoiminnasta.
- Toimintayksikön nimetty työntekijä muokkaa **yhteiset** toimintaohjeet (löytyy tämän esityksen lopusta) oman toimintayksikön tietojen osalta ja huolehtii kokemusasiantuntijan perehdyttämisestä (toimintayksikön tilojen ja työntekijöiden esittely) sekä varaa tarvittaessa tilat toiminnalle.
- Kokemusasiantuntijalle maksetaan palkkio. Palkkio maksetaan siitä toimintayksiköstä, jossa kokemusasiantuntija työskentelee. Toimintayksikön nimetty työntekijä huolehtii palkkiomaksun käytännöistä. Ennen työskentelyä työntekijä ja kokemusasiantuntija sopivat työskentelystä, työtehtävistä ja siihen liittyvistä palkkiosta.

Kokemusasiiantuntijan tilaaminen työyksikköön

- Kokemusasiiantuntijan tilaaminen on työntekijän tehtävä ja tapahtuu sähköisen lomakkeen avulla.
- Kun asiakkaalla ilmenee tarve kokemusasiiantuntijan kanssa työskentelyyn, on työntekijän vastuulla selvittää sopiva kokemusasiiantuntija asiakkaalle.
- Mahdolliset haasteelliset tilanteet selvitetään toimintayksikössä ja niistä tulee olla aina yhteydessä myös järjestötyön ja osallisuuden asiantuntijaan. Tarvittaessa kokemusasiiantuntijan työkyvyn arviointiin tulee saada toimintayksikön esihenkilön tuki.
- Kokemusasiiantuntijalla on vapaus valita aloittaako hän työskentelyn uuden asiakkaan kanssa. Kokemusasiiantuntijalla on myös oikeus esitellä itsensä ja työtapansa asiakkaalle, jotta väärinkäsityksiltä vältytään.
- **Yhteydenpito asiakkaaseen tapahtuu työntekijän kautta**, ellei toisin sovita. Kokemusasiiantuntijan yhteystietoja ei välitetä asiakkaalle, vaan työntekijä sopii tapaamisista ja tapaamiskertojen mahdollisesta perumisesta. Tällä tavalla pyritään varmistamaan, että kokemusasiiantuntijan tekemä työ sijoittuu sovittuihin tapaamiskertoihin, eikä työajan ulkopuolelle tai vapaa-aikaan.

Kokemusasiantuntijan tilaaminen

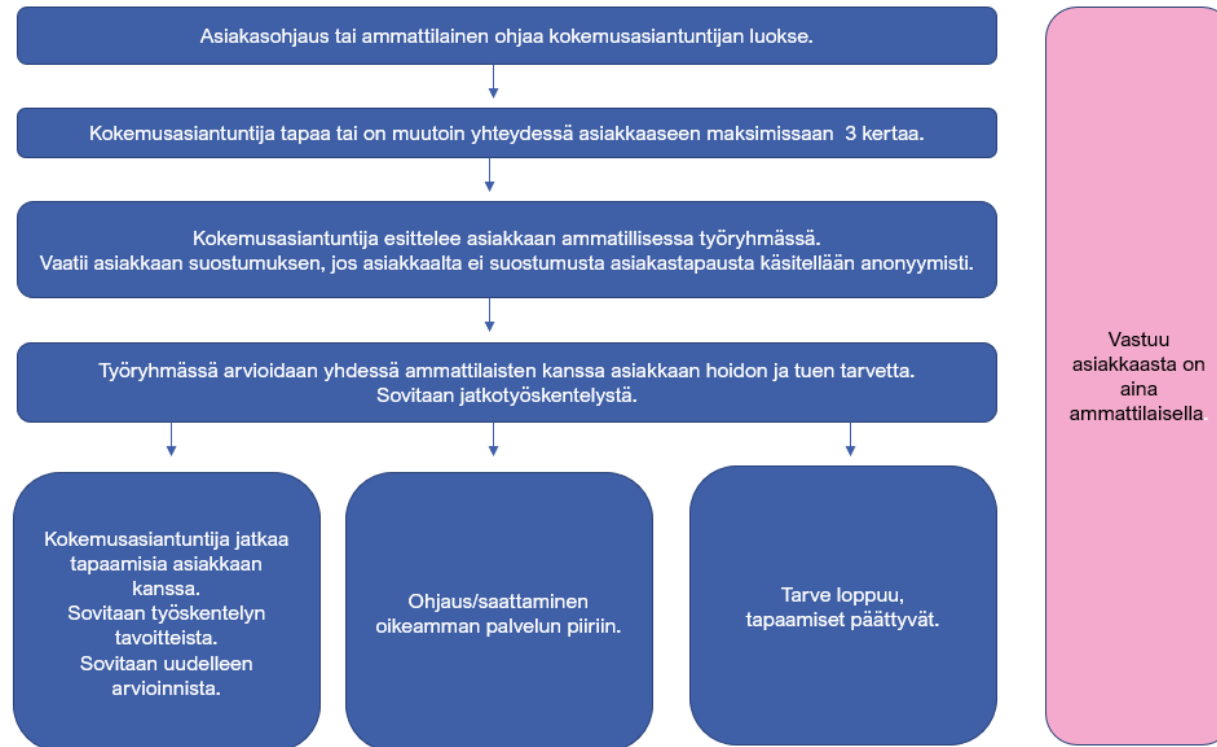

Kokemusasiantuntijan työtehtävät

- Yksilötyö
- Työparityöskentely
- Ryhmänohjaus
- Luennot,
kokemuskouluttajana
toimiminen
- Kehittämistyö

Yksilötyöskentelyn ja vastaanottotoiminnan prosessi

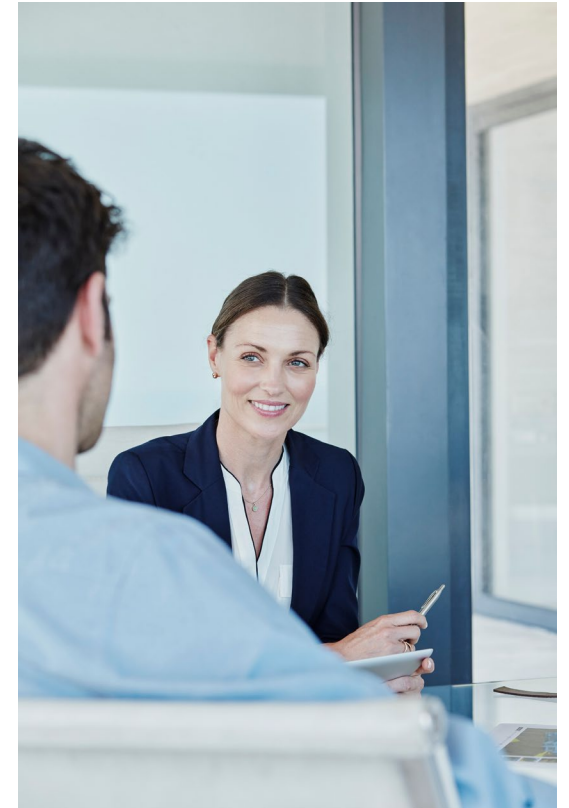

Asiakaspalaute kokemusasiiantuntijatoiminnasta

- Keräämme palautetta asiakkailta, jotka ovat tavanneet kokemusasiiantuntijaa yksilötapaamisilla tai osallistuneet ryhmään, jossa vetäjänä on kokemusasiiantuntija.
- Palautetta olisi hyvä pyytää tapaamisten tai ryhmän päätyttyä
- Tästä linkistä pääse vastaamaan palautekyselyyn
- Seuraavalla dialla QR-koodi, jonka voi tulostaa asiakkaalle tai laittaa seinälle palautteen keräämiseksi.

Hakeutuminen kokemusasiantuntijaksi

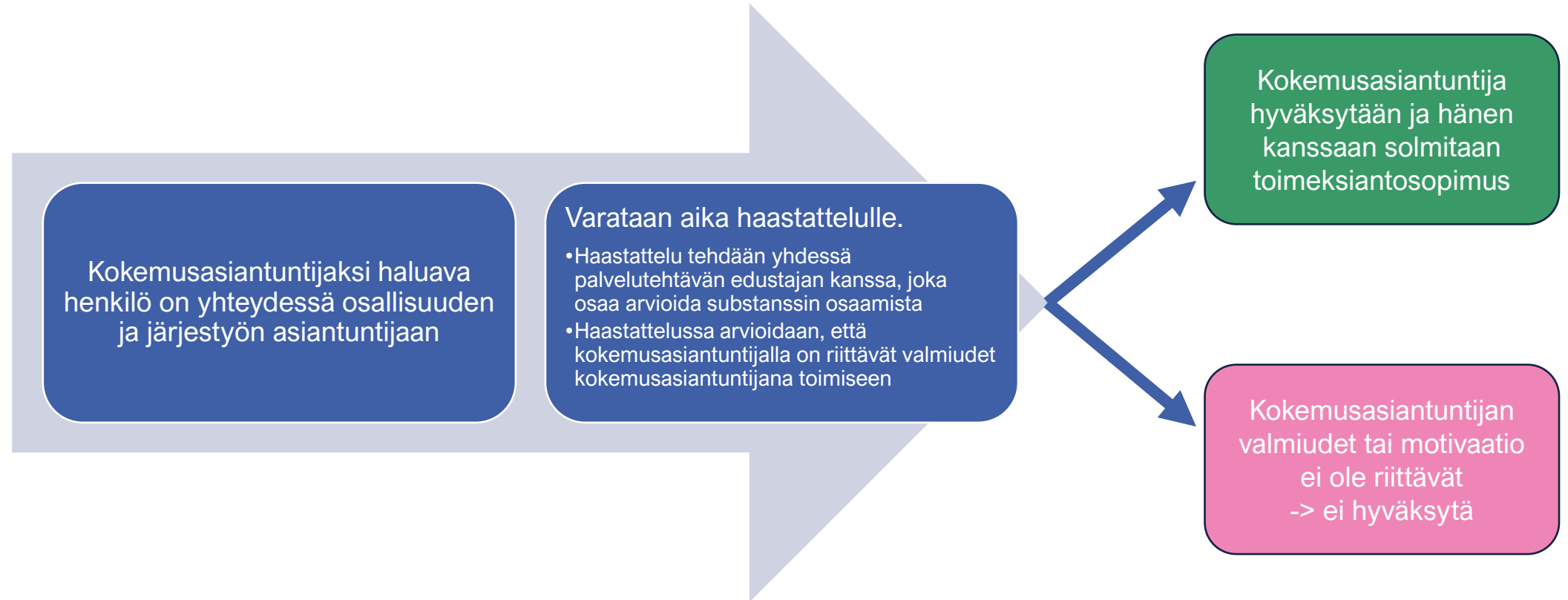
- Kokemusasiantuntijaksi voi hakeutua kokemusasiantuntijaksi koulututtanut ja riittävän pitkällä omassa kuntoutusprosessissa oleva henkilö, jolla on riittävä kyky omien kokemusten reflektointiin ja ammattilaisen kanssa tehtävään yhteistyöhön.
- Kokemusasiantuntijaksi hakeudutaan olemalla yhteydessä järjestötyön ja osallisuuden asiantuntijaan.
- Kokemusasiantuntijaksi hakeutuvan kanssa sovitaan haastattelu, jossa arvioidaan hakijan soveltuvuus hyvinvointialueen kokemusasiantuntijatehtäviin. Haastattelussa on mukana sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö sekä järjestötyön ja osallisuuden asiantuntija.

Kokemusasiantuntijalta edellytettävät valmiudet

- On riittävän pitkällä omassa kuntoutusprosessissa
- Tekee yhteistyötä asiakkaan ja ammattilaisten kanssa
- Tukee tavoitteellisesti asiakkaan yksilöllisiä tarpeita
- Osaa kertoa oman elämäntarinansa toipumiskulttuuria edistäen
- On kyky toimia oman kokemuksensa asiantuntijana

Kokemusasiantuntijaksi

Toimeksiantosopimus

- Jokaisen kokemusasiantuntijan kanssa tehdään toimeksiantosopimus. Toimeksiantosopimukseen kirjataan:
- tiedot kokemusasiantuntijasta
 - koulutus
 - Aikaisempi kokemus kokemusasiantuntijana
 - kokemuksen aihealueet
 - toiveet kokemusasiantuntijana toimimiselle
- Työtehtävät
- sopimuksen voimassaolo
- Kokemusasiantuntija ei ole työsopimuslain (55/2001) tarkoittamassa työsuhteessa sopimuksen tehneeseen hyvinvointialueeseen tai asiakkaaseen.
- Hyvinvointialue ei ole velvollinen tarjoamaan tiettyä tuntimäärää kokemusasiantuntijalle. Kokemusasiantuntija valitsee itse työtehtävät, joissa toimii.
- **Tämä koskee kaikkia HVA:lla käytettäviä kokemusasiantuntijoita-**

Maksettava palkkio

- Kokemusasiantuntijoille maksetaan työstä palkkiota hyvinvointialueen hyväksymien kokemusasiantuntijapalkkioiden mukaisesti. Matkakuluja asiakastapaamisiin tai muihin työtehtäviin ei korvata.
- Kokemusasiantuntijan valitseman oman työskentelyalueen kunnan ulkopuolella tapahtuvista työtehtävistä ja niihin liittyvistä matkakorvauksista voidaan sopia tapauskohtaisesti. (Kokemusasiantuntijan työskentelyalueen voi tarvittaessa tarkistaa Järjestötyön ja osallisuuden asiantuntijalta)
- Tilaaja voi peruuttaa tehtävän edellisenä päivänä klo 15 mennessä ennen sovittua ajankohtaa. Jos peruutus tapahtuu tämän jälkeen, maksetaan sovitusta tehtävästä palkkio. Peruutetun tehtävän voi myös siirtää uuteen ajankohtaan sovituksi kokemusasiantuntijan kanssa. Jos asiakas ei saavu varatulle ajalle, maksetaan tehtävästä sovittu palkkio. Tapaamisajan ja kokemusasiantuntijan osaamisen voi kuitenkin tällöin hyödyntää muun yhteistyön merkeissä.
- Ryhmänohjauksesta maksetaan ennalta sovituista kerroista, vaikka ryhmässä ei olisi lainkaan osallistujia, ellei ryhmää jostain pakottavasta tai ennalta sovitusta syytä lopeteta kesken.
- Kokemusasiantuntijan sairastuessa kokemusasiantuntijalle ei makseta palkkiota.
- Kokemusasiantuntija toimittaa verokortin sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä sekä vuosittain aina vuoden alussa. Verokortin voi toimittaa suoraan HPK palveluihin osoitteeseen Urakoitsijantie 12 A, 06450 Porvoo.
- Kokemusasiantuntijalle maksetaan palkkio kuukausittain tehtyjen tuntien mukaan. Palkkionmaksuilmoitus toimitetaan toimintayksikön kokemusasiantuntijatoiminnasta vastaavalle työntekijälle viimeistään kuukauden 9.päivä. Palkkio maksetaan jälkikäteen kuukauden viimeinen päivä.

Kokemusasiantuntijapalkkiot 2023

Yksilötyö ja työparina työskentely €/t	25,00	Talousarvio
Valmistelutyö €/t	25,00	Talousarvio
Kehittämistyö, työryhmätyöskentely €/t	25,00	Talousarvio
Ryhmänohjaus €/t	30,00	Talousarvio
Luennot, kokemusasiantuntijana toimiminen €/t	50,00	Talousarvio
Vaativampi tilaisuus €/t	100,00	Talousarvio

Kokemusasiantuntijatoiminnan perehdytyspaketti

Toimintayksikkö

Toimintayksikön vastuhenkilö

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välfärdsområde

Perehdytyspaketin sisältö:

- Toimintayksikön työskentely-ympäristön esittely
- Kokemusasiantuntijan työtehtävät
- sovitut käytännöt
- palkkioon liittyvät asiat
- työnohjaus

Työskentely-ympäristön esittely (esim. matalan kynnyksen miepä)

Tiimissä työskentelee viisi sairaanhoitajaa, sosiaaliohjaaja, toimintaterapeutti ja toimistos sihteeri

Teemme yhteistyötä mm. terveydenhuollon, sosiaalitoimen, lapsi- ja perhepalveluiden ja erikoissairaanhoidon kanssa

Palvelu on asiakkaille maksutonta eikä tarvita lähetettä

- Palvelun/hoidontarpeen arviointi puhelimitse klo 8-11.00
- Matala kynnyks tarjoaa ohjausta, neuvontaa ja hoitoa mielenterveyteen ja päihteisiin liittyvissä kysymyksissä.
- Kokemusasiantuntijavastaanotolle saa ajan neuvonnan tai oman työntekijän kautta
- Palvelut ovat 22 vuotta täyttäneille porvooolaisille, joita huolettaa oma tai läheisen psyykinen hyvinvointi tai päihteiden käyttö.
- Apua lieviin ja keskivaikeisiin mielenterveyden ongelmiin: kun koet masennusta, ahdistusta, paniikkihäiriötä, tai tarvitset apua vaikeassa elämäntilanteessa.
- Tukea kun olet huolissasi alkoholin, lääkkeiden tai muiden päihteiden liiallisesta tai haitallisesta käytöstä. Myös muut toiminnalliset riippuvuudet, kuten pelaaminen ja nettiriippuvuus kuuluvat hoitomme piiriin.

Kokemusasiantuntijan työtehtävät

Yksilötyö (kokemusammattilaisena toimiminen, vertaistuen tarjoaminen, tukihenkilönä toimiminen)

Työparityöskentely

Ryhmänohjaus

Luennot, kokemuskouluttajana toimiminen

Kehittämistyö

Sovitut käytännöt

- kokemusasiantuntijan yksilötyö on aina prosessi, jolla on alku ja loppu
- kaikilla osapuolilla (asiakas, kokemusasiantuntija, työntekijä) on tieto prosessin kulusta ja kestosta
- yhteydenpito tapahtuu pääsääntöisesti työntekijän kautta: kokemusasiantuntijan yhteystietoja ei jaeta asiakkaalle.
- tapaamiskertoja pääsääntöisesti 1-3, asiakkaan elämäntilanne kuitenkin huomioiden
- yksilötyöskentelyn 1. tapaamiskerta pyritään järjestämään yhteistapaamisena asiakkaan, kokemusasiantuntijan ja työntekijän kesken
 - ✓ laaditaan työskentelylle asiakkaan tarpeet ja toiveet huomioiva suunnitelma
 - ✓ määritellään tapaamiskertojen lukumäärä ja tiheys
 - ✓ sovitaan yhteydenpitotapa (tapaamisista sopiminen ja mahdollisista peruuntumisista ilmoittaminen)

Palkkioon liittyvät asiat

- kokemusasiantuntijatyöstä maksetaan palkkio (palkkiosumma eri työtehtävissä määritelty työ- ja tunti- listassa)
- tilaaja ilmoittaa työtehtävän peruuntumisesta kokemusasiantuntijalle edeltävän työpäivän aikana viimeistään klo 15:00
- ryhmien ohjaamisesta sovitaan etukäteen tietyksi ajanjaksoksi, ja näistä kerroista maksetaan palkkio riippumatta siitä, onko ryhmäkerralla osallistujia (ellei koko ryhmää jostain pakottavasta tai ennalta sovitusta syystä lopeteta kesken)
- walk-in-vastaanoton pitämisestä maksetaan myös palkkio ennalta sovitusti riippumatta siitä, käykö asiakkaita
- matkakuluja korvataan tapauskohtaisesti, ennalta sovitusti

Palkkion maksu varten tulee toimittaa:

- ✓ Verokortti, jollei toimitettu jo aikaisemmin
- ✓ palkkionmaksua varten työ- ja tunti- lista, johon on merkitty *työtehtävä*, tehtyjen *työtuntien määrä ja ajankohta*, *kokemusasiantuntijan tilanneen työntekijän nimi*. Työ- ja tunti- lista toimitetaan kuukausittain.
- Palkkion maksuun liittyvä materiaali toimitetaan: **TÄYTÄ TÄHÄN KENELLE/MIHIN**

Työnohjaus

SYKSY 2023 – KEVÄT 2024

- Työnohjaaja:
 - Paikka:
 - Työnohjauksen pvm:
- Säännölliset työkokoukset kokemusasiantuntijoille, joissa käydään läpi käytännön asioita ja asiakas-caseja sekä suunnitellaan ja kehitetään kokemusasiantuntijatoimintaa

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kokemusasiantuntijoiden kokemustiedon aiheet:

Päihteisiin, elämänkriiseihin, sosiaalipalveluihin, ym. liittyviä aiheita:

- alkoholismi
- hometalo (asuminen, seuraukset, omien oikeuksien toteutumisen vaikeus)
- huumeriippuvuus
- kasvu päihdenuoresta naiseksi, äidiksi
- koulukiusaaminen
- Myllyhoito (Minnesota-malliin perustuva päihdekuntoutus)
- läheisen kuolema, surutyö
- läheisen menettäminen henkirikoksen johdosta
- läheisen päihdeongelma
- läheisen rikollinen elämä
- läheisriippuvuus

- lääkkeiden päihdekäyttö
- omaishoitajuus
- opioidikorvaushoito
- parisuhdeväkivalta
- päihdeperheessä kasvaminen
- päihderiippuvuus (alkoholi +huumekokeilut, huumeet)
- päihteiden sekakäyttö
- rahapeliriippuvuus
- raskauden keskeytys
- sisäilmasairastuminen
- somaattiset sairaudet, omakohtainen, läheisen sairaus
- turvakodin tuoma turva
- ulosotto prosessi, työskentely ulosoton aikana, velkajärjestely ja -neuvonta

- yhteistyö aikuissosiaalityön/ perhepalveluiden kanssa

Mielenterveyteen liittyvää:

- ahdistus
- burnout, loppuun palaminen
- burnoutin jälkeen töihin paluu
- kaksisuuntainen mielialahäiriö
- masennus, omakohtainen, läheisen
- narsistin puolisona eläminen
- paniikkihäiriö
- psykoosi
- synnytyksen jälkeinen masennus
- syvästä surusta selviytyminen

- syömishäiriö
- Uupumus

Vanhemmuusnäkökulma:

- lapsen psyykinen sairastuminen
- minäkuvan muutos vanhemmuuden myötä
- omaan lapseen kohdistuva koulukiusaaminen
- raitis raskaus päihteiden käytön lopettamisen jälkeen
- vanhemmuus ja burnout

Itä UUSIMAA
Östra NYLAND

Hyvinvointialue
Välkädsområde